

Kniha o Češích na Volyni – v polském jazyce

Jako důkaz desetileté plodné spolupráce regionálního svazu volyňských Čechů žijících v Krnově, na Krnovsku a Osoblažsku s obdobným polským svazem organizovaným na polské straně s centrem v Hlubčicích, je vydání dvousvazkového díla nazvaného *Kresowi mieszkający ziemi głubczyckiej*.

Jeho autoři, Dr. Katarzyna Maler a Dr. Arkadiusz Szymczyna si kladli za cíl, oslovit pamětníky a jejich potomky žijící v Hlubčicích i v okolních vesnicích a zaznamenat autentické životní zážitky, příběhy a vzpomínky z doby, kdy žili na Ukrajině před 2. sv. válkou, než museli tuto zemi opustit. Nejde jen o Poláky z Volyně, ale i z ostatních částí Ukrajiny. Pro ně se v polštině používá obecné označení „kresowianie“.

Zhruba před dvěma roky oslovil jeden z autorů, pan Szymczyna, také volyňské Čechy na české straně hranice a požádal o spolupráci. Nasbíral tak materiál, který přeložil do polštiny a zahrnul do 3. kapitoly 1. dílu pod názvem *Czesi na polskim Wolyniu*. V úvodu podrobně popisuje, jak se Češi na Volyň dostali a jejich společensko-kulturní působení v zemi. Informuje o jejich hospodářském a civilizačním rozvoji, vyjmenovává, jak Češi na Volyni obohatili tamní ukrajinské obyvatelstvo o modernizaci zemědělství, ale i průmyslu, zaváděním nových metod hospodaření (např. pěstování chmele, stavění pivovarů, mlýnů, cihlen atd...) To vše doprovázeno bohatou ukázkou fotografií, včetně z činnosti Sokola, škol, hasičů, hudebních kapel, Katolického sdružení mládeže, z výstavby českého kostela v Hrušvici atd. Všimá si politické situace, vztahu mezi Poláky, Čechy a Ukrajinci i činnosti banderovců.

Druhá část této kapitoly je věnována osudu rodiny Bačovských z Martinovky, čerpaná z vyprávění Stanislava Bači (zaznamenaného jeho dcerou v roce 1994) a ze životopisné knihy Jiřího Hofmana „Jak ten můj život šel“ a vyprávění Květoslavy Krejčířové: *Vzpomínky na maminku*. Třetí část je věnována spolupráci s regionálním svazem Moravsko-slezského kraje a společným setkáním v Suchdole.

Vše bohatě doplněno fotografiemi, které dodal Jaroslav Báča, Antonín Holec a Ludmila Čajanová. Na tomto díle je nutno ocenit především to množství zveřejněných fotografií. Domnívám se, že v žádné dosud česky vydané publikaci není zveřejněno tolik fotografií ze života volyňských Čechů jako v tomto dvousvazkovém díle. Volyňským Čechům je věnováno přes 120 stránek.

V dalších kapitolách jsou uvedeny mimořádné životní příběhy polských obyvatel, včetně zážitků ze Sibiře, z války ale i z každodenního života. Jedná o konkrétní osoby z Hlubčicka a přilehlých vesnic. Každé obci je věnována samostatná část.

Slavnostní představení této knihy se konalo pod záštitou Města Glubczyce dne 26. března 2019 v zaplněné aule hlubčického lycea za účasti autorů a vedení regionálního svazu, pana Edwarda Woloszyna a Kazimierza Naumczyka. Českou stranu zastupovala paní Anna Vyhliďalová s manželem a Ludmila Čajanová. Při té příležitosti jsme se dozvěděli, že naši polští přátelé mají zájem na vytvoření další publikace - právě o této desetileté spolupráci mezi oběma regionálními svazy. Takže se můžeme těšit na pokračování těchto přátelských kontaktů.

Mgr. Ludmila Čajanová